

“ YAŞ ÇAMURLAR ÜZERİNDE UYGULANAN MÜHÜR DEKORLARI VE ÇAĞDAŞ UYGULAMALARINDAN ÖRNEKLER ”

Prof. S. Sibel Sevim*

Arş. Gör. Duygu Kahraman**

ÖZET

Seramiğin ilk olarak şekillendirilmesinden buyana çağlar boyunca mühür dekorları, yaş çamur dekor tekniklerinin vazgeçilmez öğelerinden biri olmuştur.

“İnsanoğlu seramiği şekillendirmeye başladığı zaman elleri ile üzerine izler yaparak ilk mühür dekorlarını gerçekleştirmiştir. Daha sonra çeşitli doğal malzemeleri mühür biçiminde kullanarak şekillendirdikleri formlar üzerinde dekorlar yapmışlardır.”

İlk mühür örneklerinin Hitit ve Asur Uygarlıklarında önemli belgeleri çoğaltmak amacıyla kullanıldığını görmekteyiz. Zamanla şekil değiştirmekle beraber Orta Anadolu’da Kayseri, Batı Anadolu’da Frig, İyon, Pers uygarlığı kalıntılarında bulunan silindirik mühürlere rastlanmaktadır. Batı Anadolu’dan başka Mezopotamya sanatı içerisinde incelenen Sümer yontusunda da silindirik mühürler karakteristik özellik gösterirler.

Mühürlerin kullanım yerleri ve amaçları ilk çağlardan günümüze çok fazla değişmemiştir. Miltattan önceki yüzyıllardan beri mühürlerin kullanılış amaçları çeşitli eşyalar, hatta abideler üzerinde silinmez izler bırakmak ve bu izleri yüzyıllar sonrasına aktarmaktır. Bu özelliği mühürlere sanatsal görünümünden öte, tarihsel birer belge görevi de yüklemektedir.

Seramik yüzeyler üzerinde de çeşitli objeler yardımıyla iz bırakmak mümkündür. Mühür dekorlarına bakıldığında, şekillendirme işlemi tamamlanmış deri sertliğindeki veya pişirim işlemi yapılmış ürünlerin yüzeyleri üzerine çeşitli biçim ve büyüklüklerdeki nesnelere bastırılıp iz bırakılmasıyla yapılan bir dekor uygulaması olduğunu görülmektedir.

Mühürlerin yapımında tasarıma göre istenilen desenin motifleri seçilmiş olan mühür malzemesinin üzerine çizilir. Yaş çamurlar üzerine uygulama yapılacak olan yüzeylerde desenlerin yüksek çıkmasını istediğimiz yerler hazırladığımız mühürler üzerinde oyulur. Ayrıca bu dekor tekniği sadece yaş çamurlar üzerinde değil aynı zamanda Sıraltı Sırüstü ve yaş çamur dekorları üzerinde uygulanabilmektedir

Bu makalede yaş çamurlar üzerinde uygulanan mühür dekorları ve çağdaş uygulamaları ele alınacaktır.

Anahtar Kelimeler: Orta Çağ, Resim Sanatı, Grotesk, Mehmed Siyah Kalem

¹ “Seramik Dekorlar ve Uygulama Teknikleri” S.Sibel Sevim, Yorum Sanat Yayınları,2007 s.87

² <http://e-dergi.atauni.edu.tr/index.php/GSED/article/viewFile/2321/2328> Baskı Resmin İlk Örneği Mühürlere Plastik Bir Yaklaşım, N.Ayça Albayraktar Erişim Tarihi: 05.10.2010

³ “Anadolu Kurşunlu Figürinleri ve Taş Kalıpları” Kutlu Emre, Ankara.1971 s. 544

⁴ Orhun’dan Anadolu’ya Türk Damgaları” Prof.Dr.Tuncer Gülsenay, İstanbul, 1989 s.518

⁵ S. Sibel Sevim, Seramik Dekorlar ve Uygulama Teknikleri syf: 91

GİRİŞ

Seramiğin ilk olarak şekillendirilmesinden buyana çağlar boyunca mühür dekorları, yaş çamur dekor tekniklerinin vazgeçilmez öğelerinden biri olmuştur. Mühür baskı ve rölyef baskı ilk bakışta benzer gibi görünse de, rölyef baskıda kalıp yüzey için oluşturulurken, mühür kullanılarak yapılan baskıda formun yüzeyinde belirli izler çıkartılmaktadır. Mühür ile daha küçük yüzeylerde tekrarlarla desenlerden izler çıkartılırken, linol gravür gibi rölyefik etkiler sağlayacak olan malzemelerle yapılan rölyef baskı da yüzeyin tamamı değerlendirilebilmektedir.

Mühür; Bir kimsenin, bir kuruluşun adının veya unvanının tersine kazılı bulunduğu, metal, lastik vb. malzemedan yapılmış araç, damga anlamına gelmektedir.

Bulla ise mühürlerin kil üzerine baskısına denmektedir. Mühür baskı kalıplarını yapmak için genellikle yontulabilen özellik taşıyan kayalar, yumuşak bir yapıya sahip çeşitli ağaçlar (kiraz, armut vb.) veya çamurdan şekillendirilip pişirilmiş seramik malzemeler kullanılmıştır.

Mühür kişiye özeldir. Marka olarak da kullanılabilir. Mühür dekorları Teknik açıdan rölyef baskıya benzese de aslında yüksek baskının farklı bir versiyonu olup, birim tekrarına dayanmaktadır.

Tarihte Mühür Dekorları

Mezopotamya'da Sümerlerde ortaya çıktığı varsayılan mühürler tablet (düz) mühür (M. Ö. 2800'lerden itibaren) ve silindir mühür (M. Ö. 2000'li yıllarda) olarak ikiye ayrılmaktadırlar.

Mühürlerin kullanımında Asur dönemi çok önemlidir. Bu dönemin başlangıcı aynı zamanda Anadolu'da yazılı tarihin ve Orta Tunç Çağı'nın başlangıcıdır. M. Ö. 1960 yıllarında Kuzey Mezopotamya'daki Eski Asur Devleti, Anadolu ile gelişmiş bir ticaret sistemi kurarak, beraberlerinde Anadolu'ya yabancı olan dillerini, çivi yazılarını ve silindir mühür geleneğini getirmişlerdir.

Resim 1. Lale şeklinde silindir mühür, Babil İmparatorluğu, Mezapotamya M. Ö. 604-562

Ticaret yapmak amacı ile Anadolu'ya gelen Asurlu tüccarlar Karum adı verilen pazarlarda, ticari ürünlerinin kendilerine ait olduğunu belirtmek amacıyla satacakları, pazarlayacakları hayvan ve hayvan derisi gibi çeşitli eşyaların üzerine kişisel mühürlerini uygulamışlardır. Bu mühürler tarihte ilk görülen ticari damgalardır. Bu damgalar baskının ilk örneklerini teşkil etmektedirler. (Nilgün Çöl ile görüşme)

Kültepe dışında yapılan kazılarda yazılı belgeler bulunmuştur. Bu belgeler ticaret ve alışveriş merkezleriyle ilgili olmakla birlikte kil tabletler üzerine Asur diliyle, özel yontulmuş kalemlerle çiviye benzer işaretler kullanılarak, mühür şeklinde uygulanmıştır.

Resim1: Lale şeklinde silindir mühür, Babil İmparatorluğu, Mezapotamya M. Ö. 604-562

Koloni Çağında çömlekçi çarkı yaygınlaşmış, yazılı tarih başlamış ve Hititler tarih sahnesine çıkmışlardır. Anadolu'da Hititlerin tarih sahnesine çıkışıyla birlikte eski Hitit Sanatının doğuşu görülmektedir. Genelde dönemin sanatı Eski Tunç Çağı'ndan, Hattili sanat üslubu ile Mezopotamya etkisi ve Hititler'in kendi görüşlerinin karışmasından doğmuştur. Bu özellik Kültepe, Acemhöyük, Alışar ve Boğazköy'de bulunmuş Koloni Çağı'nın çeşitli mühür üsluplarından izlenebilir. Anadolu Grubu olarak adlandırılan mühürler ve baskıları üzerinde görülen figürler, onların Anadolu kökenli olduklarını göstermektedir.

Resim2: Eski Suriye'de çıkan silindir mühür örnekleri, M.Ö.1900-1700

Hititler, Anadolu'nun yerli bir özelliği olan ve bu uygarlık bölgesini Yakın Doğu'nun diğer ülkelerinden ayıran mühür sanatını, hiçbir çağda görülmeyen bir ölçüde geliştirmişlerdir. Bu sanat dalına ait örneklerin üzerinde çivi yazısıyla birlikte hiyeroglif işaretlerinin de varlığı bu yazının okunmasına yardımcı olmuştur. ⁶

Resim3: Hitit dönemi mühür örnekleri M.Ö. 1350, İstanbul Arkeoloji Müzesi

Ayrıca Asur Ticaret Kolonileri Çağı eserleri arasında Anadolu'ya komşu olan ülkelerin tarihini aydınlatan mühür baskıları (bulla) ile çivi yazılı önemli belgeler de bulunmaktadır.⁷

Ticari bir ürünün kime ve nereye ait olduğunu göstermek amacıyla kullanılan mühürler sadece hayvanlar üzerinde değil aynı zamanda köleler üzerinde de kullanılmıştır.

Mühürlerin üzerine baskı yapmak amacıyla boya kullanılarak mühür dokusu renklendirilmiştir. Boyanın başka bir yüzeye aktarılması kuşkusuz harfli alfabenin kullanılmasıyla birlikte matbaanın gelişmesine de neden olduğu düşünülebilir.

Çeşitli yollarla elde edilen bilgilerin iletmeye başlanması, insanoğlunun kültürel gelişim

⁶ Raci Temizer, *Anadolu Medeniyetleri Müzesi*, 1975, s.76

⁷ <http://www.anadolumedenyetlerimuzesi.gov.tr/belge/1-55016/asur-ticaret-kolonileri-cagi.html> Erişim Tarihi: 10.12.2010

sürecinde gerçekleştirdiği önemli bir atılımdır. Yazı yazmayı öğrenmeden binlerce yıl önce konuşmayı öğrenen insanlar, o günlerde duygu, düşünce ve inançlarını belleklerinde saklamakta ve bunları sözlü olarak aktarmışlardır. Söylenenlerde unutmalara, eklemelere ve hatta değiştirmelere yol açan böyle bir iletişimin sağlıklı olmadığı açıktır. Düşüncelerini yazı ile belirlemeyi bundan 7000 yıl kadar önce öğrenen insanoğlu, o zamandan beri kendinden öncekilerin öğrendiklerine kendi öğrendiklerini de katarak bunları kendinden sonrakilere iletmeyi gerçekleştirmiş ve doğayı kontrol etme çabalarında büyük çapta başarılı olmuştur. Yazının bulunması kadar onun çoğaltılarak üretilmesi de insanlık tarihi açısından son derece önem taşımaktadır. Bunun farkında olan insanoğlu, yaptığı çalışmalarla baskı tekniklerini kullanarak yazıyı çoğaltmanın yollarını aramıştır. Bu süreçte matbaanın ilk örneklerini ortaya koymuştur. Bu örneklerde yazılar çoğaltılarak geniş kitlelere aktarılmış ve bir sonraki nesille bilgi aktarımı sağlanmıştır.

Seramik Sanatında Mühür Dekorları

Seramik yüzeyler üzerinde mühür, sanatçılar için farklı bir estetik yolun açılmasına olanak sağlamıştır. Seramik sanatında mühürlerin yapımında öncelikle tasarıma göre desenin motifleri, seçilmiş olan mühür malzemesinin üzerine çizilir. Yaş çamurlar üzerine uygulamada yüzeylerde desenlerin yüksek çıkmasının istendiği yerler, hazırlanan mühürler üzerinde oyulur. Daha

Resim4: Cemalettin Sevim, "Anatolia", 2009

Mühürler kendi içinde kullanılan malzemelere göre ayrılmaktadır; sanatçılar bazen inorganik malzemelerden mühür yapma yoluna giderken, bazen de organik yapılardan yola çıkmışlardır. Kimi zaman denizden çıkarmış oldukları doğal süngerin yapısından faydalanmış, zamanla plastiğin insanoğlunun hayatına girmesiyle de kauçuk malzemeler kullanmıştır. Mührün yapısı seramiğin yaş ya da pişmiş olmasıyla doğrudan ilişkilidir. Sırlı bir yüzey üzerine boyalı bir süngerle mühür dekoru yapılırken, aynı malzemeyi yaş çamurun üzerinde kullanmak pek etkili olmayacaktır. Alçıdan hazırlanmış bir mührü ise sırüstü dekorunda kullanmak mümkün değildir.

Bu nedenle kullanma şekli ve yöntemine göre mühürleri kendi içinde ayırmak gerekmektedir.

Resim5: Kauçuk mühür örneği

Resim6: Mark Peters'e ait mühür dekorlu seramik çalışması

SONUÇ

Günümüzde geçmiş kültürlerden esinlenen bazı sanatçıların yaptıkları seramik çalışmalarında mührün biçimsel izlerine rastlanmaktadır. Oldukça zengin görsel mirasa sahip olan mühürlerin, aidiyet ve tanımlama hizmetinin bir başka yansımasını da seramik sanatında görmek mümkündür. Yaş formların üzerine sünger yardımıyla hazırlanan mühürlerle rölyefik etkiler elde edilirken, bisküvi pişirimi tamamlanmış form yüzeyine sıraltı boyaları yardımıyla renkler aktarılarak lekesele dokular elde edilebilmektedir.

Sanatçılar mühürleri, geçmiş kültürünü aktardığı çağdaş anlatım diline yeni yorumlar getirmek için kullanmıştır. Seramik sanatında yerini bulan mühür, geçmişin izini bugüne taşımış, bugünün izini de yarına taşımaya devam edecektir. Zamanla geçmiş izleri temel alıp yorumlayacak yeni sanatçılara tasarımlarında da estetik olarak destek olacaktır.

KAYNAKLAR

- "Decorating Pottery with Clay, Slip and Glaze", F. Carlton Ball, Ohio, 1998 "Illustrated Dictionary of Practical Pottery", Robert Fournier, 3. baskı, A&C Black Londra, 1992
- SCOTT, Paul; *Ceramics and Print* (İkinci Basım), A&C Black, Londra, 2002
- SEViM, Sibel Sıdika, *Seramik Dekorları*, Anadolu Üniversitesi Yayınları No:1439, G.S.F. Yayınları; No:30, Eskişehir, 2003.
- Kutlu Emre, "Anadolu Kurşunlu Figürinleri ve Taş Kalıpları" Ankara. 1971 syf 544
- Tuncer Güensay. "Orhun'dan Anadolu'ya Türk Damgaları" İstanbul, 1989 syf 518
- http://www.mfa.org/collections/search_art.asp?review=true&id=22008
- <http://www.potters.org/subject05520.htm>
- <http://e-dergi.atauni.edu.tr/index.php/GSED/article/viewFile/2321/2328> Baskı Resmin İlk Örneği Mühürlere
- Plastik Bir Yaklaşım, N.Ayça Albayraktar Erişim Tarihi: 05.10.2010

“ STAMPS DECORATION ON WET CLAY SURFACES AND SAMPLE OF CONTEMPORARY APPLICATIONS “

Prof. S. Sibel Sevim*

Res. Assist. Duygu Kahraman**

ABSTRACT

Stamp decoration has been one of necessary elements of clay decoration techniques Since first shaping of ceramics on during the all ages

“When human start to shaping of ceramic, make the first stamp with hands on the shape of ceramic. Then, using a variety of natural materials as a stamp decors on forms¹

Seeing the first stamp of samples used in the Hittite and Assyrian Civilizations for copy that important documents. Transfigurations with changing and cylinder stamps found in the ruins of over time.² On Kayseri in central Anatolia, Phrigia, Ionia on Western Anatolia , the civilization of Persia. Beside of Western Anatolia, Sumerian statues showing characteristic studied cylinder stamps in Mesopotamia art.³

Aim of usage stamps has not changed too much since the early ages to now.

Stamps of aim, various forms, statues and even leaveindelible traces on the monuments. With this speciality of the artistic views of stamp, rather than a historical task of the document.⁴

It is possible to leave trace on ceramic surfaces with various objects. When we look of the stamps decorations firing process has been completed or leather hardness of products of various shapes and with sizes of objects to application on the surfaces.

The desired pattern is selected according to the design motifs of the construction of the stamps on the material is drawn. Application on the places which we'd like to beprepared for the high surface patterns carved on stamp. In addition, this decorative technique is not only wet clay but also can be applied on overglaze and underglaze.⁵

In this article will able to mention about stamp decoration on wet clay and contemporary applications.

Keywords: Ceramic, Stamp, decorarition

¹ “Seramik Dekorlar ve Uygulama Teknikleri” S.Sibel Sevim, Yorum Sanat Yayınları,2007 s.87² Kutlu Emre, “Anadolu Kurşunlu Figürinleri ve Taş Kalıpları”Ankara.1971 syf 544

² <http://e-dergi.atauni.edu.tr/index.php/GSED/article/viewFile/2321/2328> Baskı Resmin İlk Örneği Mühürlere Plastik Bir Yaklaşım, N.Ayça Albayraktar Erişim Tarihi: 05.10.2010

³ Anadolu Kurşunlu Figürinleri ve Taş Kalıpları” Kutlu Emre, Ankara.1971 s. 544

⁴ Orhundan Anadolu’ya Türk Damgaları” Prof.Dr.Tuncer Gü lensay İstanbul, 1989 s.518

⁵ S. Sibel Sevim, Seramik Dekorlar ve Uygulama Teknikleri syf: 91

INTRODUCTION

Ceramic has been an indispensable item for quite some time at stamp decoration and clay surface since first giving shape to it. Humankind made first stamp decoration by making trace with their hands when they shaping to ceramic. Stamp and relief printing may seem similar at first glance relief printing for creating the mold surface, the pressure stamp in the form of using certain marks on the surface is removed. With the stamp of the pattern with smaller surfaces again when removing traces, such as linolium engravings roliefic made with material that will affect the whole of the surface relief pressure can be evaluated.

Stamp means a the title of an organization's name or where reverse engraved, metal, rubber which tools made of materials.

Bull pressure on the stamp is referred to as the clay . A feature that is usually trimmed to make printing plates stamp bearing rocks, with a soft texture and variety of trees (cherry , pear, etc..) Ceramic materials are used fired and shaped from clay

Stamp is personal. There are also suitable for mark. From the technical point of pressure relief stamp decor looks like the high pressure actually is a different version, is based on the unit again.

Stamp Decoration on History:

Assumed to occur in the Sumerians in Mesopotamia tablets stamp (flat) stamp

(B. C. Starting from 2800) and cylinder stamps (B.C. During the 2000s) are divided into two groups.

The use of stamps are very important in Assyrian period. This period is also the beginning of the Middle Bronze Age in Anatolia and is the beginning of written history. B.C. in 1960, the Old Assyrian Empire in northern Mesopotamia, Anatolia and establishing an advanced trading system, together with Anatolia in foreign languages, have brought the tradition of cuneiform writing and cylinder stams.

Then, they used different natural elements as stamp on which the forms they made. We run into the first sample of Stamp at Hittite Empire and Assyrians. They used them to duplicate essential documents. There are several leftovers of cylinder Stamp in the middle of Anatolia, west of Anatolia and Kayseri. Unfortunately they spoiled by passage of time and they are leftovers of Phrygia, İonia and Persian Empire.⁶ Not only west of Anatolia art but also Mesopotamia art in which sumarian statue was analysed display characteris-

Picture1: Stamp example, Babilian Empire, Mesopotamia B.C. 604-562

⁶ <http://e-dergi.atauni.edu.tr/index.php/GSED/article/viewFile/2321/2328> Baskı Resmin İlk Örneği Mühürlere Plastik Bir Yaklaşım, N.Ayça Albayraktar Erişim Tarihi: 05.10.2010

tic properties of cylinder stamp.⁷ Usage ways and aims of stamp has not been changed too much. Aims of stamp has been to make permanent traces on different commodities and monuments since B.C.,so they can be nonvolatile during forthcoming centuries.⁸

Trade with the aim of making Anatolia Karum called the Assyrian merchants in the market commercial products to indicate that it belongs to them will sell, market their goods on a variety of animals and animal skins have implemented personal stamp. This stamps the first time in history has seen commercial stamps.

These stamps constitute the first examples of oppression. (interview with Nilgün Çöl)

Except of Kültepe excavations were found written documents during the conducted. These documents are related to the business and shopping centers, but on clay tablets of Assyria language, with special chipped nail pen using similar marks, stamps were exposed.

Potter's wheel became widespread in the Colonial Age, Hittite history, written history began and went on the stage. With the advent of the Hittites in Anatolia on the scene with the emergence of the old Hittite art shows. In general, the art of the period from the early Bronze Age, Hittite and Mesopotamian art style effects and mixing of the Hittites was born from his own opinion. This feature Kültepe Acemhöyük , Alishar and Bogazköy stamp was found in a variety of styles can be followed from the Colonial era. Anadolu group, called the figures seen on stamps and pressure , shows that their Anatolian origin .

Hittites of Anatolia, which is a feature of domestic and separates civilization from other countries in the region to stamp the art of the Near East , have developed to an extent not seen in any era of specimens belonging to this branch of art with cuneiform inscription of hieroglyphic signs , the presence of this article has been helpful to read.⁹

Picture 2: Old Syrian Cylinder Stamps , B.C.1900-1700

Picture 3: Hittite Period B.C. 1350

⁶ Anadolu Kurşunlu Figürinleri ve Taş Kalıpları⁷ Kutlu Emre, Ankara.1971 s. 544

⁷ Orhundan Anadolu'ya Türk Damgalari⁸ Prof. Dr. Tuncer Gülsensay İstanbul, 1989 s.518

⁹ Raci Temizer, Anadolu Medeniyetleri Müzesi, 1975, s.76

This function of stamp makes them highly historic certificate also gives them artistic value. With the assistance of different objects, it is possible to tracking on ceramic surfaces when we have a look at samples of stamp, we can see that they are decor applications by using different objects and tracing the objects. These decors were made on products which are fired or they must be as hard as a leather. With the emotions of humankind and defending oneself stamp decoration have come into existence. It has been existed in different forms for centuries. When different excavation sites was analysed, not only functional buildings but also aesthetics attract us.

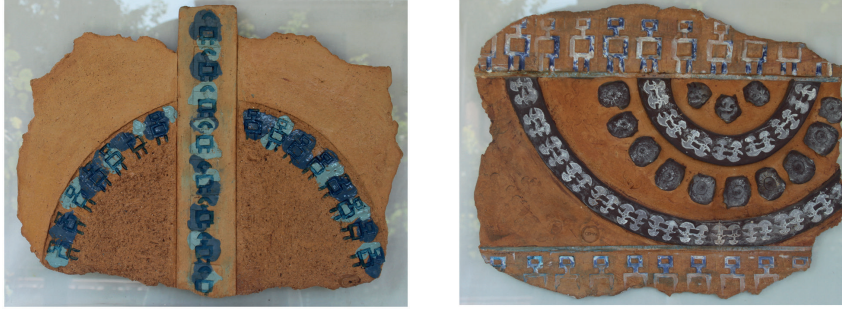
The stamps were produced to concealing, record keeping and to reflect bod and culture. Therefore the decors of stamp were essential. In fact, the formats on the Stamp were a media in that they reflect emotions of communities and individuals; cultural features, symbols and signatures of persons. Stamp it means that it is an instruments which is made from a metal or plastic on which there is a name or an appellation of an establishment. Bulla: it means it is an stamps decoration on ceramic.

When we make Stamp, we use easy trees(berry, pear), ceramics which are formed from clay and they must be fired or schist which can be cut. When we analyse decors of stamp, we can see they have different decors. All of the products have different stamp imprints and they show that they are were checked. Different stamp imprints mean there are too many bureaucracies and commissional assemblage at lodgment.

Stamp has captured an important role at on an individual and it forms his or her place in culture during centuries. By means of different badge, different characters and essential features of an individuals has been formed and visual impact has been developed. Therefore people tried to track in their culture and the aim of this is to introduce themselves in their culture. For instance early on, people draw in caves and they placed trace of their hands. That could be seen as they tried to prove they lived there. As a result finger print has been an immovable part individuals and it took task of indicator of identification. Then this effort at identification was culminated as sultan's signature(tugra), alias, signature and stamp. Whatever the presentation ,they have a common visual language. The images on everybody's mind has been a common symbol. Stamp display visual formats. First samples of them were simple lines , then, they improved very much These icons have become special, formal and they are used every social media which belong to only one person. There were too many crops with the assistance of residence and they were protected at collective places. Icons which are printed on preservation folders in which there are products, has been seen in 24 different hordes at Oguzlar and we see them on canvas, handcraft , Money and stamp on animals. stamps were called as khan's Tugrak and in the course of time it changed in different communities. It was used with the same function as "Tugra" at Ottoman Empire. By passage of time it was used with the same function but it was diversified by means of technical developments and differnt compositional formats. Depiction ways at migratory communities has become more abstract when communities become resident. When writing was discovered, it go ahead with support of writing. Stamps was also used as affirance , security , protective as amulet and for chance.

Stamp Decoration on Ceramic Art

Stamp on ceramic surfaces, pave the way for artists has led to a different aesthetic. Primarily in the construction of the stamp in ceramic art design pattern based on motifs drawn on stamp material selected. In the application on wet clay surface is desired pattern out of the high places, are carved on stamps prepared. Then, the surface with the stamp over the application is performed by printing. At this point stamps as prepared on flat surfaces may be prepared in the form of cylinders

Picture 4: Cemalettin Sevim's "Anatolia", 2009

Stamps on ceramic surfaces gave chance to artists to have a look at different aesthetiffic way. Motifs of decors are draw at making Stamps in ceramic art. When we work on wet clays, the places which we want to make high are carved on stamps.

Stamps are separated according to their materials used in the artist sometimes going the way of making the stamp from inorganic materials, organic structures sometimes are out of the way. Sometimes out of the sea that they have benefited from the structure of natural sponges, once with the introduction of plastic into the lives of human beings have used rubber materials. Ceramic stamp structure is directly related to age or to be cooked. Painted onto the enamel surface with a sponge when decor stamp, so use the same material will not be effective on wet clay. Onglaze decor is crafted from plaster stamp is not possible to use the.

Therefore, according to the manner and method of use is necessary to separate the stamp in itself.

Picture 5: Sample of Plastic Cylinder

Picture 6: Mark Petters's work

Result:

Then we use stamp on the surface which we want by pressing stamps can be set up not only flat surfaces but also cyclinder surfaces. We run into formal traces of Stamps at several artists who were inspired from previous artists. Stamp is good at visual herit age and it serves as the state of belonging and definition . We can also see it's reflection at ceramic art. Many artists has used trace of stamp to bring new exegesis to contemporary expression language. Stamp hold a place at ceramic art and it fetched traces of past and it will fetch traces of today's to future. Also it will aesthetically support new artists who will construe traces of past.

BİBLİYOGRAHY:

- F. Carlton Ball, "Decorating Pottery with Clay, Slip and Glaze", Ohio,1998
- Kutlu Emre, "Anadolu Kurşunlu Figürinleri ve Taş Kalıpları"Ankara.1971 syf 544
- Scott, Paul; **Ceramics and Print** (İkinci Basım), A&C Black, Londra, 2002
- SEViM, Sibel Sıdika **Seramik Dekorları**, Anadolu Üniversitesi Yayınları No:1439, G.S.F. Yayınları; No:30, Eskişehir, 2003.
- İnterview with Assoc. Prof. Nilgün Çöl.
- Robert Fournier, "Illustrated Dictionary of Practical Pottery", 3.baskı, A&C Black Londra,1992
- Tuncer Güensay."Orhundan Anadolu'ya Türk Damgaları" İstanbul, 1989 syf 518
- http://www.mfa.org/collections/search_art.asp?review=true&id=22008
- <http://www.potters.org/subject05520.htm>
- <http://e-dergi.atauni.edu.tr/index.php/GSED/article/viewFile/2321/2328> Baskı Resmin İlk Örneği Mühürlere Plastik Bir Yaklaşım, N.Ayça Albayraktar Erişim Tarihi: 05.10.2010

